

**Uchwała Nr XXII / 140 /2016
Rady Gminy Świlcza**

z dnia 25 kwietnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów
i nauczycieli Szkoły Podstawowej Nr 1 w Mrowli.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446); dla potrzeb uczestnictwa w konkursie Nr RPPK.09.02.00-IP.01-18-008/16 realizowanym w ramach Osi Priorytetowej IX - Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działania 9.2 - Poprawa jakości kształcenia ogólnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020, Rada Gminy stanowi, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów i nauczycieli - prowadzonej przez Gminę Świlcza - Szkoły Podstawowej Nr 1 w Mrowli, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

mgr Piotr Wanat

DIAGNOZA

potrzeb w zakresie wsparcia

edukacyjnego uczniów, nauczycieli

oraz

Szkoły Podstawowej Nr 1

Im. Marii Konopnickiej w Mrowli

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Sylwetka szkoły.....	7
2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły.....	7
2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła	7
2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania.....	7
2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole	9
2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły.....	9
3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły.....	12
3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów	13
3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów ..	16
4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia	21
4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic.....	21
4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015... ..	21
4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III	23
4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI.....	24
4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic	27
4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych	27
4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016	34
4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych.....	35
4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcenie nauczycieli	38
4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne.....	39
4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia.....	42
Spis tabel	45
Spis wykresów	46

1. Wprowadzenie

Cel i zakres diagnozy:

Celem ogólnym diagnozy było określenie potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Mrowli.

Cele szczegółowe obejmowały:

- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN,
- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN, niezbędne do osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych*¹
- ✓ określenie zapotrzebowania na doszkalcenie nauczycieli.
- ✓ określenie zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne (w podziale na zajęcia wyrównawcze i rozwijające),
- ✓ określenie kierunków działania w zakresie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zakres diagnozy obejmuje:

- 1) ocenę stanu infrastruktury dydaktycznej Szkoły pod kątem realizacji kształcenia, w szczególności w obszarze przyrody oraz TIK,
- 2) analizę wyników osiąganych przez uczniów i uczennice,
- 3) analizę zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno – przyrodniczych, językowych i informatycznych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy,
- 4) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe,
- 5) rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia dla uczniów i uczennic, nauczycieli oraz Szkoły w zakresie zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych.

¹ Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014 – 2020, Warszawa, 2 czerwca 2015 r., Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych, s. 29-31.

Zespół opracowujący diagnozę:

Diagnoza została opracowana przez zespół nauczycieli powołany przez Dyrektora Szkoły mgra Janusza Ostrowskiego i pracujący pod jego nadzorem:

- mgr Magdalena Bereziewicz,
- mgr Bożena Szalony,
- mgr Beata Sondej,
- mgr Alina Kulczycka.

Narzędzia i metody wykorzystywane do przygotowania diagnozy:

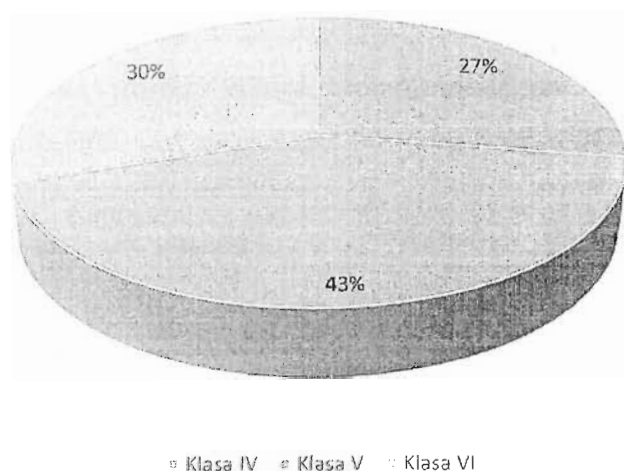
W celu przygotowania niniejszej diagnozy przeprowadzono:

- analizę danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystując przede wszystkim dokumenty opracowane w Szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- badania ankietowe, które zostały zrealizowane w okresie 01.04.2016 – 15.04.2016. Podczas badania wykorzystano 3 kwestionariusze ankiet:
 - 1) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic,
 - 2) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic nauczycielek i nauczycieli,
 - 3) kwestionariusz ankiety dla rodziców,
- wywiady z Dyrektorem Szkoły oraz nauczycielami.

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczące badanej grup uczniów i uczennic, nauczycielek i nauczycieli oraz rodziców.

W badaniu ankietowym uczniów i uczennic wzięło udział 40 osób, z tego 22 (55,00%) stanowiły dziewczęta, zaś 18 (45,00%) stanowili chłopcy. Strukturę badanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali zaprezentowano na wykresie 1.

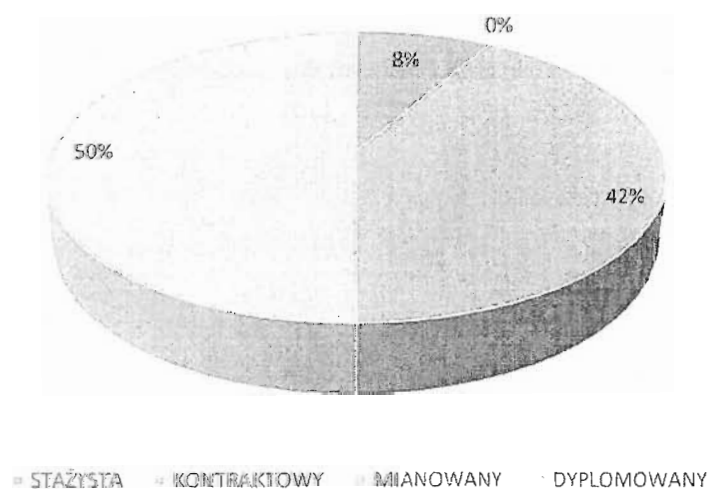
Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali

Źródło: Opracowanie własne

W badaniu ankietowym nauczycielek i nauczycieli wzięło udział 12 osób, z tego 11 (91,67%) stanowiły kobiety, zaś 1 (8,33%) stanowił mężczyzna. Wśród badanych było 11 osób (w tym 10 kobiet), które posiadały tytuł magistra oraz 1 kobieta z tytułem licencjata. Strukturę badanych nauczycielek i nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

Spośród wszystkich ankietowanych nauczycieli 10 osób (wszystkie kobiety) zadeklarowało, że jest lub były wychowawcą klasy. Nie jest lub nie były wychowawcą klasy 2 (1 kobieta i 1 mężczyzna).

Ankietyzacji poddani zostali również rodzice uczniów i uczennic klas I – VI. Wśród badanych było 37 (74,00%) kobiet oraz 12 (24,00%) mężczyzn. Jeden z rodziców (2,00%) nie wskazał płci. Wśród badanych było po 4 rodziców uczniów klas I i II, 8 rodziców uczniów klas III, 9 rodziców uczniów klas IV, 13 rodziców uczniów klas V oraz 11 rodziców uczniów klas VI. Jeden z rodziców nie wskazał klasy, do której uczęszcza ich dziecko.

Wśród matek badanych uczniów i uczennic dominowały osoby z wykształceniem średnim - 25 (50,00%). W dalszej kolejności występowały osoby z wykształceniem wyższym - 20 (40,00%) oraz zasadniczym zawodowym - 4 (8,00%). Jeden z rodziców (2,00%) nie wskazał wykształcenia matki.

Natomiast wśród ojców najczęściej występowały osoby z wykształceniem wyższym - 15 (30,00%). Kolejne frakcje stanowili ojcowie z wykształceniem średnim oraz zasadniczym zawodowym - po 12 osób (24,00%). Jedenastu rodziców (22,00%) nie wskazało wykształcenia ojca.

W badanej grupie najwięcej rodziców (29 osób) zadeklarowało, że mają 2 dzieci. Zdecydowanie mniej osób wskazało, że ma 3 dzieci (9 osób) oraz 1 dziecko (7 osób). Najmniej badanych (4 osoby) zadeklarowało, że ma 4 i więcej dzieci. Jedna z badanych osób nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Status rodziców badanych na rynku pracy jest następujący (2 osoby nie udzieliły odpowiedzi):

- ✓ OBYDWOJE RODZICE PRACUJĄ – 33 (66,00%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST BEZROBOTNE – 15 (30,00%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST NA RENCIE – 1 (2,00%) rodziców,
- ✓ OBYDWOJE RODZICE SĄ BEZROBOTNI – 1 (2,00%) rodziców,

Korzystanie z pomocy ośrodka pomocy społecznej lub innej instytucji zadeklarowało 7 rodziców (14,00%).

Według rodziców, w domu dostęp do komputera mają wszystkie dzieci, zaś do Internetu ma 49 dzieci (98,00%).

2. Sylwetka szkoły

2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Mrowli zlokalizowana jest w Gminie Świlcza w województwie podkarpackim, w powiecie rzeszowskim w miejscowości Mrowla (36-054 Świlcza, Mrowla 91). Osobą uprawnioną do podejmowania wiążących decyzji w imieniu Szkoły jest mgr Janusz Ostrowski.

Ze Szkołą możliwy jest kontakt telefoniczny (+48178553591), z użyciem faxu (+48178553591) oraz e – mailowy (spmrowla@gmail.com).

Informacje dotyczące Szkoły można uzyskać z jej strony internetowej www.spmrowla.pl.

2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła

W obszarze realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych oraz pozostałych zadań, które wynikają ze specyfiki jednostki, Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

1) w zakresie realizacji dodatkowych zajęć dla uczniów:

- Centrum Szkoleniowo – Terapeutyczne SELF s.c., 35-051 Rzeszów, ul. Chodkiewicza 7/9,
- Fundacja Rozwoju Wolontariatu, 20-078 Lublin, ul. 3-go Maja 18/1 ,

2) w zakresie edukacji i podnoszenia kompetencji nauczycieli:

- Podkarpackie Centrum Kształcenia Nauczycieli w Rzeszowie, 35-036 Rzeszów, ul. Niedzielskiego 2,
- Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, ul. Tadeusza Rejtana 16 c,

3) w zakresie funkcjonowania szkoły w środowisku lokalnym:

- Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzcianie, 36-071 Trzciana 353 c,
- Parafia pod wezwaniem Św. Łukasza w Mrowli, 36-054 Mrowla 79.

2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania

W latach 2007 – 2015 Szkoła uczestniczyła w realizacji XX projektu/ów w ramach EFS. Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące tych projektów oraz efektów ich wdrażania.

Projekt 1:

Tytuł projektu: „Mocne podstawy- lepszy start. Projekt indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas 1 - 3 szkół podstawowych w Gminie Świlcza”

Numer i nazwa priorytetu: IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Numer i nazwa działania: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług

edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Numer i nazwa poddziałania: 9.1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

Termin realizacji projektu: 01.08.2011 do 30.06.2012 r

Wartość projektu: 298 286,00 w tym w SP Nr 1 w Mrowli 29 294,00

Liczba uczestników: 457 (w SP Mrowla 15)

Cel główny projektu: wyrównywanie szans edukacyjnych i indywidualizacja procesu kształcenia 457 uczennic i uczniów kl. 1 – 3 w roku szkolnym 2011/2012 z 10 szkół podstawowych z terenu Gminy Świlcza w województwie podkarpackim poprzez zorganizowanie zajęć dodatkowych doposażenia bazy dydaktycznej.

Cele szczegółowe projektu:

- 1) Wyrównywanie poziomu w nauce czytania i pisania , redukovanie skutków dysleksji, dysgrafii u 160 uczniów i uczennic;
- 2) Wyrównywanie poziomu nauczania umiejętności matematycznych u 136 uczniów i uczennic;
- 3) Zmniejszenie wad wymowy u 81 uczniów i uczennic poprzez zapewnienie indywidualnej pomocy logopedycznej;
- 4) Wsparcie rozwoju uzdolnień u 120 uczniów i uczennic;
- 5) Zapewnienie wsparcia socjoterapeutycznego i psychoedukacyjnego u 10 uczniów i uczennic;
- 6) Ograniczenie wad postawy u 34 uczniów i uczennic poprzez udział w gimnastyce korekcyjnej
- 7) Zwiększenie zaangażowania rodziców w rozwój ich dzieci, jako efekt podniesienia wiedzy o potrzebach edukacyjnych i świadomości w tym zakresie.

Założenia i cele projektu zostały zrealizowane.

Projekt 2:

Tytuł projektu: „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”

Numer i nazwa priorytetu: III. Wysoka jakość systemu oświaty

Numer i nazwa działania: 3.4. Poprawa jakości kształcenia

Numer i nazwa poddziałania: 3.3.4 – Modernizacja Treści i Metod Kształcenia

Termin realizacji projektu: 01.08.2011 do 30.06.2012 r

Wartość projektu: 6 305,56 zł dla SP Mrowla,

Liczba uczestników: 44 w SP Mrowla,

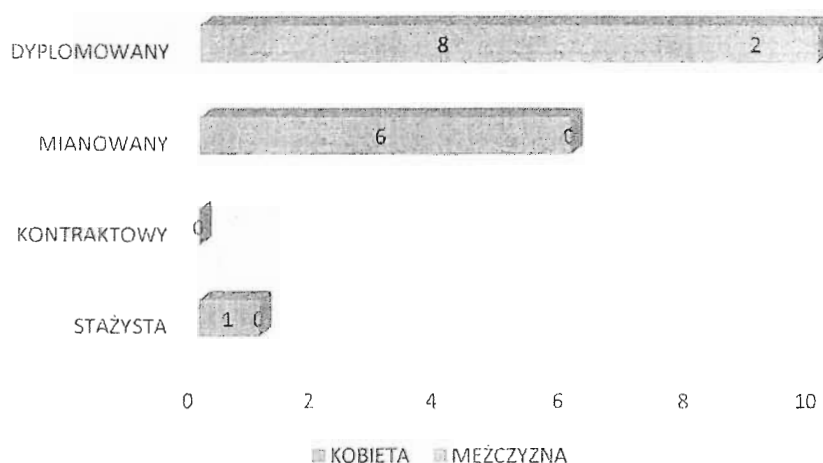
Cel główny projektu: wdrożenie elastycznego modelu edukacji dostosowanego do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów z wykorzystaniem nowatorskich metod i treści kształcenia.

Założenia i cele projektu zostały zrealizowane.

2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole

W szkole zatrudnionych jest 17 nauczycielek i nauczycieli, wśród których jest 15 (88,24%) kobiet i 2 (11,76%) mężczyzn. Wszystkie osoby mają wykształcenie wyższe, przy czym tytułem magistra legitymuje się 15 osób, w tym 13 nauczycielek i 2 nauczycieli, zaś licencjata 2 nauczycielki. Strukturę nauczycielek i nauczycieli pod względem stopnia awansu zawodowego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

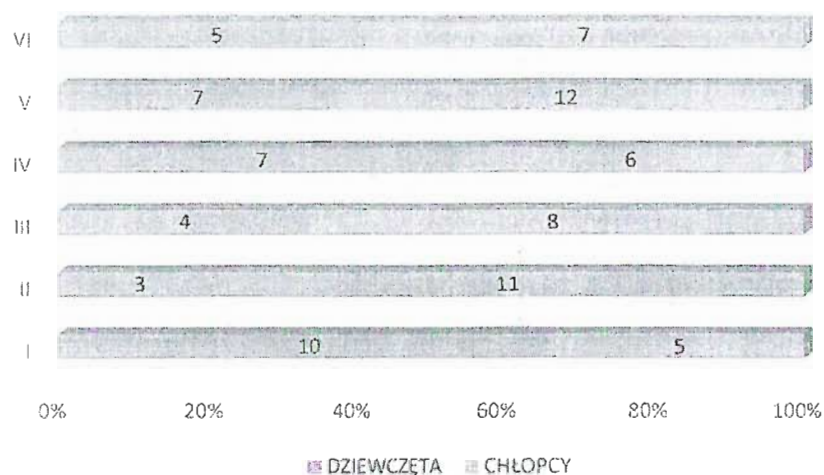
Z informacji zestawionych na wykresie 3 wynika, że dominującą grupą nauczycieli są osoby posiadające stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (10 osób, w tym 8 kobiet i 2 mężczyzn). Kolejnymi pod względem liczności są nauczyciele mianowani (6 osób, w tym 6 kobiet) oraz stażyści (1 osoba, w tym 1 kobieta).

2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły

Według danych na dzień 01.04.2016 do Szkoły uczęszcza 85 uczniów i uczennic, w tym 36 (42,35%) dziewcząt oraz 49 (57,65%) chłopców.

Strukturę dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczą przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie dzieci pochodzą z terenów wiejskich. Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 7 (10,29%) uczniów i uczennic, z czego 4 stanowią dziewczęta. Spośród dzieci uczęszczających do szkoły: z rodzin rozbitych pochodzi 1 osoba (1 dziewczyna), z rodzin dotkniętych ubóstwem 2 osoby (1 dziewczyna i 1 chłopiec), zaś z rodzin, w których co najmniej 1 rodzic jest bezrobotny 13 osób (6 dziewcząt i 7 chłopców).

W Szkole uczy się 2 uczniów z niepełnosprawnością: 1 chłopiec w klasie I (upośledzenie umysłowe) oraz 1 chłopiec w klasie IV (porażenie wielokończynowe).

Strukturę uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym znajdujących się w gorszym położeniu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
I			
Łączna liczba uczniów i uczennic	10	5	15
• w tym z terenów wiejskich	10	5	15
• w tym z niepełnosprawnością	0	1	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	0	0
II			
Łączna liczba uczniów i uczennic	3	11	14
• w tym z terenów wiejskich	3	11	14

<i>Klasa</i>	<i>Dziewczęta</i>	<i>Chłopcy</i>	<i>Razem</i>
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	1	1
III			
Łączna liczba uczniów i uczennic	4	8	12
• w tym z terenów wiejskich	4	8	12
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	2	0	2
IV			
Łączna liczba uczniów i uczennic	7	6	13
• w tym z terenów wiejskich	7	6	13
• w tym z niepełnosprawnością	0	1	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	1	1
V			
Łączna liczba uczniów i uczennic	7	12	19
• w tym z terenów wiejskich	7	12	19
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	2	0	2
VI			
Łączna liczba uczniów i uczennic	5	7	12
• w tym z terenów wiejskich	5	7	12
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne

Prognoszowana liczba uczniów klas I w roku szkolnym 2016/2017 będzie wynosiła 11 uczniów, zaś w roku szkolnym będzie wynosiła 2017/2018 0 uczniów.

3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły

Realizacja zadań dydaktycznych i wychowawczych odbywa się w budynku, który posiada 11 sal lekcyjnych, salę gimnastyczną, bibliotekę oraz boisko szkolne. W 3 salach znajduje się telewizor, w 4 tablica interaktywna. Szkoła posiada 1 pracownię komputerową (pracownia uruchomiona w 2007 roku), w której znajduje się 15 komputerów, 0 urządzeń wielofunkcyjnych, 1 drukarka, 1 skaner. Ponadto Szkoła posiada 1 aparat fotograficzny i 1 kamerę wideo.

Zestawienie sprzętu² zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Źródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	laptop	1	2014	EFS
2.	Tablica interaktywna	1	2014	EFS
3.	Laptop	2	2015	Środki własne
4.	Drukarka	1	2014	Środki własne
5.	Projektor multimedialny	2	2015	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne

Szkoła posiada również następujące udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami: windę dla osób niepełnosprawnych, podjazd dla osób niepełnosprawnych, miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

Szczegółowej diagnozie w zakresie posiadanego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz zapotrzebowania na sprzęt i pomoce dydaktyczne poddano, posiadane przez Szkołę, wyposażenie pracowni przyrodniczej oraz narzędzia TIK.

² Przez sprzęt rozumie się środki trwałe, w tym sprzęt komputerowy, sprzęt RTV oraz większy sprzęt laboratoryjny

3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią wyposażenia pracowni przyrodniczej wykazała, że Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN.

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby uzupełnienie bazy dydaktycznej pracowni przyrodniczej – nakłady finansowe w Szkole na zakup/modernizację pracowni przyrodniczej w ciągu trzech lat były zerowe.

Braki w wyposażeniu uniemożliwiają optymalną realizację zajęć z przyrody wykorzystujących metodę eksperymentu (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) w jak najefektywniejszym, z punktu widzenia łączenia teorii z praktyką, stopniu.

Ten stan potwierdza odpowiedź nauczycielki prowadzącej zajęcia z przyrody na pytanie *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) metodę eksperymentu do prowadzenia zajęć?*, która wskazała odpowiedź: **W DUŻYM STOPNIU**. W chwili obecnej zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu realizowane są w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – 5 godzin,
- ✓ w klasie V – 5 godzin,
- ✓ w klasie VI – 5 godzin.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji przyrody prowadzicie z nauczycielem różne eksperymenty?*: odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 11 (27,50%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 14 (35,00%), zaś **CZĘSTO** 15 (37,50%) dzieci oraz obserwacje poczynione przez prowadzących zajęcia, która wskazuje, iż *Uczniowie lubią zajęcia prowadzone metodą eksperymentu, chętnie w nich uczestniczą.*

Ocena stanu wyposażenia pracowni przyrodniczej pozwoliła na wskazanie katalogu pomocy dydaktycznych, których zakup jest niezbędny w kontekście posiadania przez Szkołę przynajmniej wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowanego przez MEN. Pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w obszarze przedmiotów przyrodniczych z jak najszerszym zastosowaniem obserwacji i eksperymentu przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe niezbędne do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia z przyrody prowadzone z wykorzystaniem metody eksperymentu?*: 19 (47,50%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 33 (82,50%) zadeklarowało, że **dzięki nim mogą nauczyć się jak wykorzystać wiedzę w codziennym życiu**. Jedynie 3 uczniów i uczennic wskazało, iż takie zajęcia **są stratą czasu – lepiej uczyć się tradycyjnie**.

Zestawienie zapotrzebowania na wyposażenie pracowni przyrodniczej przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa elementu wyposażenia</i>	<i>Ilość</i>
1.	Lupa	20
2.	Lornetka	5
3.	Siatka do połowu owadów	1
4.	Zestaw soczewek	3
5.	Globus indukcyjny	1
6.	Lustro wklęsło- wypukłe	10
7.	Pryzmat	15
8.	Zestaw optyczny	7
9.	Mikroskopy	5
10.	Mikroskop z kamerą USB	1
11.	Zestaw preparatów biologicznych	1
12.	Taśma miernicza	10
13.	Stoper	5
14.	Kompas	15
15.	Buteika z zakraplaczem	20
16.	Waga elektroniczna	1
17.	Termometr zaokienny	5
18.	Termometr alkoholowy	10
19.	Miernik uniwersalny wielkości elektrycznych	5
20.	Elektroskop	3
21.	Zestaw pałeczek do elektryzowania	10
22.	Zestaw magnesów sztabkowych	10
23.	Zestaw magnesów podkowiastych	15

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa elementu wyposażenia</i>	<i>Ilość</i>
24.	Magnes neodymowy	10
25.	Igła magnetyczna	10
26.	Tablica interaktywna	1
27.	Deszczomierz	7
28.	Barometr	1
29.	Anemometr	1
30.	Higrometr	2
31.	Zestaw skał i minerałów	3
32.	Model tułowia ludzkiego z głową	1
33.	Szkiełka Nakrywkowe 22X22 mm 100 szt.	5
34.	Zestaw pryzmatów	2
35.	Zestaw optyczny	5
36.	Moździerz z tłuczkiem	15
37.	Palnik spirytusowy	7
38.	Lejki i kolby	10
39.	Ciśnieniomierz	1
40.	Sączki laboratoryjne	4
41.	Szkiełka podstawowe (50)	4
42.	Kwas solny	1
43.	Igły preparacyjne	10
44.	Magnesy tablicowe	6
45.	Obrotowa mapa nieba	10
46.	Pipeta Pasteura	10
47.	Przewodnik do rozpoznawania drzew i krzewów	5
48.	Przewodnik do rozpoznawania ptaków	3
49.	Atlas grzybów	4
50.	Atlas owadów	5
51.	Atlas gwiazd	4
52.	Atlas przyrodniczy	10
53.	Mały atlas anatomiczny	10

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów wyposażenia powinna być zakupiona w zależności od możliwości **finansowych** Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

Maksymalizacja efektu dydaktycznego związanego z zakupem sprzętu będzie możliwa w połączeniu z działaniami wspierającymi nauczycieli przyrody poprzez np. modyfikację szczegółowego programu kształcenia dla poszczególnych klas, opracowanie konspektów i materiałów dydaktycznych,

W wyniku zakupu sprzętu oraz przeszkolenia nauczycieli zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu będą mogły być realizowane w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – min. 10 godzin,
- ✓ w klasie V – min. 10 godzin,
- ✓ w klasie VI – min. 10 godzin.

3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią sprzętu i wyposażenia ITK wykazała, że Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN.

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby zakup niezbędnego sprzętu TIK – nakłady finansowe w Szkole na zakup sprzętu i narzędzi TIK w ciągu trzech lat były zerowe.

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* została zaprezentowana w tabeli 4.

Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa funkcjonalności</i>	<i>Ocena</i>
1.	stały dostęp do łącza internetowego użytkowników w szkole lub placówce systemu oświaty, na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej	POSIADA
2.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych urządzeń mających funkcje	NIE POSIADA

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
	<p>komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. zainstalowanym systemem operacyjnym; ii. dostępem do oprogramowania biurowego; iii. oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych; iv. oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży; v. oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych oraz oprogramowaniem do zarządzania szkolnymi urządzeniami sieciowymi; vi. oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy o systemie oświaty; vii. oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe 	
3.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera z bezprzewodowym dostępem do Internetu	POSIADA
4.	w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek w salach	POSIADA
5.	szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK	POSIADA
6.	szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do	POSIADA

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
	Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły, zgodnie z organizacją roku szkolnego	

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast ilościowy stan oprogramowania znajdującego się w posiadaniu Szkoły i służącego do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów

L.p.	Nazwa przedmiotu	Ilość posiadanych programów
1.	matematyka	1
2.	j. angielski	1
3.	historia	1
4.	informatyka	1

Źródło: Opracowanie własne

Braki w wyposażeniu w narzędzia TIK oraz odpowiednie oprogramowanie uniemożliwiają realizację zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) ze wszystkich przedmiotów w optymalnym stopniu. Ten stan potwierdzają odpowiedzi nauczycieli na pytania: *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) urządzenia cyfrowe oraz sprzęt informatyczny do prowadzenia zajęć przedmiotowych?*, gdzie spośród 12 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 6, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 6 oraz *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) Internet do prowadzenia zajęć przedmiotowych?* – w tym przypadku również spośród 12 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 6, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 6 osób.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się wykorzystując komputery, projektory, tablice interaktywne, itp.?* odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 7 (17,50%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 21 (52,50%), **CZĘSTO** 10 (25,00%), zaś **BARDZO CZĘSTO** udzieliło 1 osoba (2,50%) dzieci. Spośród wszystkich przedmiotów (oprócz informatyki) uczniowie wskazali, iż najczęściej wskazane narzędzia TIK wykorzystywane są na lekcjach historii (15 osób, 37,50%) oraz języku angielskim (16 osób, 40,00%); najrzadziej zaś w trakcie zajęć z języka polskiego (3 osoby, 7,50%) a także matematyki (2 osoby, 5,00%).

Ocena stanu wyposażenia w narzędzia TIK pozwoliła na wskazanie katalogu sprzętu oraz oprogramowania, których zakup jest niezbędny w kontekście osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno –*

komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych oraz pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w ramach wszystkich przedmiotów z wykorzystaniem narzędzi TIK przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje kompetencje zawodowe w tym zakresie.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone z wykorzystaniem sprzętu komputerowego?* 29 (72,50%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 26 (65,00%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Żaden z badanych uczniów stwierdził, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na zakup narzędzi TIK przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK

L.p.	Nazwa elementu	Ilość
1.	drukarka laserowa	1
2.	skaner	7
3.	rzutnik multimedialny	1
4.	tablica interaktywna	1
5.	zestaw do testowania	1
6.	głośniki (komplet)	1
7.	laptop	21
8.	wizualizer	1
9.	ekran dotykowy bez projektora	1

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast zestawienie zapotrzebowania na zakup oprogramowania do realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów z wykorzystaniem TIK przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie

L.p.	Nazwa programu	Ilość
1.	Szkoła Podstawowa edu ROM kl 4 - 6	1
2.	Programy biurowe	Na wszystkie stanowiska
3.	Programy do języka angielskiego	Wersje sieciowe
4.	Didakta Geometria 1 - multilicencja	Do 4-6 klas

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów sprzętu i oprogramowania powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia

4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic

4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015

W tabeli 8 zestawiono wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni	Stanin szkoły	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem
2013	22,23	4	72%	64%	41%	58%	38%	56%
2014	26,33	6	79,3%	59,3%	56,7%	73,3%	62,5%	65,8%
2015 ³	25,50	4	j. polski	matematyka	j. angielski	62,2%		
			71,1%	52,8%	84,3%			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach średni wynik sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej nie przekroczył 70%. W ciągu ostatnich trzech lat szkolnych Szkoła dwukrotnie osiągnęła wynik staninowy nie przekraczający 4 stanina.

³ W 2015 r. nastąpiła zmiana formy sprawdzianu końcowego szóstoklasistów (nie ma podziału na standardy tylko na przedmioty j. polski – max. 21 pkt., matematyka – max. 20 pkt., j. angielski – max 40 pkt.)

Średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 62,2% i był o 5,5 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 67,7%⁴ oraz o 8,8 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 64%⁵.

W przypadku wyników z języka polskiego średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 71,1% i był o 1,7 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 72,8%⁶ oraz o 4,9 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 76%⁷.

W przypadku wyników z matematyki średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 52,8% i był o 9,6 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 62,4%⁸ oraz o 13,2 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 66%⁹.

W przypadku wyników z języka angielskiego średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 84,3% i był o 6,4 p.p. wyższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 77,9%¹⁰ oraz o 2,3 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 82%¹¹.

Dodatkowo, w tabeli 9, zaprezentowano wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 w podziale na płeć:

⁴ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 8.

⁵

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁶ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 12.

⁷

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁸ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 24.

⁹

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

¹⁰ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 12.

¹¹

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%202.pdf

Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni DZIEWCZĘTA	Wynik średni CHŁOPCY	Wynik średni OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	28,0	21,5	23,0
2014	29,2	20,6	-
2015	27,25	23,75	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [http://www.oke.krakow.pl/inf/]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach szkolnych zdecydowanie wyższe wyniki uzyskiwały dziewczęta.

4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III

Analizie poddano wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic kończących klasę III szkoły podstawowej w latach 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami. Wyniki zestawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni (max 40pkt.)	Wynik średni – DZIEWCZĘTA	Wynik średni – CHŁOPCY	Wynik średni – OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	58%	63%	56%	
2014	64%	59%	62%	
2015	58%	56%	60%	

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2014 oraz 2015 nieco wyższy wynik na sprawdzianie uzyskiwali chłopcy, natomiast w roku 2013 wyższy wynik uzyskały dziewczęta.

Na podstawie wywiadu z nauczycielami klas I – III **analizę ilościową** zaprezentowaną powyżej uzupełniono analizą jakościową. Nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I – III zostali poproszeni o wskazanie mocnych i słabych stron uczniów i uczennic kończących **I etap** edukacyjny, a także szans oraz zagrożeń dla ich dalszego kształcenia:

- ✓ **mocne strony:** dobra umiejętność stosowania różnych technik **rachunkowych**; dość dobry poziom techniki czytania i czytania ze zrozumieniem; dobrze opanowana umiejętność posługiwania się jednostkami miary; wykazywanie zainteresowania rozwiązywania problemów, w **wykonywaniu badań i eksperymentowaniu**,
- ✓ **słabe strony:** brak logicznego myślenia; słaba umiejętność rozwiązywania złożonych **zadań tekstowych**; niewystarczająca umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce; **mało rozwinięta** umiejętność formułowania wniosków i ich argumentowania; słaba umiejętność **komunikowania** się w języku obcym,
- ✓ **szanse:** nabycie pewności siebie i wiary we własne możliwości; wyrównywanie szans edukacyjnych; lepsze zrozumienie otaczającej rzeczywistości; osiągnięcie lepszych wyników w nauce,
- zagrożenia:** pogłębianie się problemów w nauce; zniechęcenie, niska samoocena; słaby poziom wiedzy i **małe możliwości** wyboru lepszej szkoły na wyższym etapie kształcenia.

W podsumowaniu nauczyciele klas I – III wskazują, na największe trudności w edukacji w/w uczniów jakimi są brak samodzielności i systematyczności w **uczeniu** się i zdobywaniu informacji, brak motywacji do uczenia się. Problemem dla niektórych uczniów jest praca zespołowa, dostosowanie się do zasad i norm przyjętych w grupie oraz słaba tolerancja osób z niepełnosprawnością o innych zainteresowaniach i poglądach. Cechuje ich też brak umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami.

4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI

Szczegółowej analizie poddano oceny uczniów i uczennic klas IV – VI na koniec roku szkolnego 2014/2015 z następujących przedmiotów: matematyka, informatyka, język angielski oraz przyroda. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz strukturę ocen przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
Klasa	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
Ilość	19	12	16	19	12	16	19	12	16	19	12	16
Średnia	3,6	3,6	3,4	4,8	4,8	4,8	4,6	4,2	4,8	3,9	3,7	3,6
cel	2	0	0	2	0	0	5	3	6	0	0	0
bdb	1	3	3	12	9	13	6	3	4	6	5	3
db	7	4	2	5	3	3	5	1	4	6	1	5
dst	6	2	9	0	0	0	2	3	1	6	3	7
dop	3	3	2	0	0	0	1	2	1	1	3	1
ndst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Analiza informacji zawartych w tabeli 11 wskazuje, że uczniowie i uczennice klas IV – VI są bardzo mocno zróżnicowani pod względem osiągniętych przez nich wyników edukacyjnych. Największe problemy występują w przypadku matematyki (średnia: 3,4 do 3,6) oraz przyrody (średnia: 3,6 do 3,9). Najlepsze efekty kształcenia widoczne są natomiast z informatyki (średnia: 4,8) oraz języka angielskiego (średnia: 4,2 do 4,8).

Na koniec roku szkolnego 2014/2015 liczba uczniów i uczennic z oceną co najmniej dobrą z poszczególnych przedmiotów wynosiła:

- ✓ informatyka – 47 dzieci,
- ✓ język angielski – 37 dzieci,
- ✓ przyroda – 26 dzieci,
- ✓ matematyka – 22 dzieci.

Dodatkowo przeanalizowano wyniki z powyższych przedmiotów przez chłopców i dziewczęta osobno. Wyniki zestawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
Klasa	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
średnia DZIEWCZĘTA	3,6	3,8	3,8	4,8	5,0	5,0	4,7	4,6	5,3	3,6	4,2	3,9
średnia CHŁOPCY	3,6	3,4	3,0	4,9	4,6	4,6	4,6	3,4	4,4	4,0	3,3	3,3

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli 12 wynika, że w przypadku wszystkich analizowanych przedmiotów lepsze wyniki uzyskują dziewczęta.

Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wyników edukacyjnych uczniów i uczennic była analiza ich postaw w zakresie wyboru zawodu w przyszłości. Spośród wszystkich ankietowanych, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy wiesz kim chciał(a)byś zostać w przyszłości?* 8 (w tym 3 dziewcząt i 5 chłopców) NIE ZASTANAWIAŁA SIĘ nad tym zagadnieniem. Spośród pozostałych osób odpowiedzi pozytywnej udzieliło 29 (w tym 13 dziewcząt i 16 chłopców), zaś negatywnej 3 (w tym 2 dziewczęta i 1 chłopiec).

Przy tej okazji badani udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, aby tematy dotyczące poszczególnych zawodów były realizowane w szkole?* Jedna osoba wypowiedziała się negatywnie na ten temat. Odpowiedzi pozostałych ankietowanych uczniów były następujące:

- ✓ TAK, NA LEKCJACH WYCHOWAWCZYCH – 24, w tym 11 dziewcząt i 13 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI ZAJĘĆ Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW – 13, w tym 4 dziewczęta i 9 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI SPOTKAŃ Z PRZEDSTAWICIELAMI RÓŻNYCH ZAWODÓW, NP. LEKARZAMI, INFORMATYKAMI, POLICJANTAMI, STRAŻAKAMI, ITP. – 15, w tym 6 dziewcząt i 9 chłopców.

Ponadto 31 uczniów i uczennic (w tym 14 dziewcząt i 17 chłopców) zadeklarowała, że chciałaby się dowiedzieć w jakim zawodzie najlepiej będzie jej pracować w przyszłości.

Podsumowaniem jest opinia nauczycieli klas IV – VI: Uczniowie klas 4-6 jest to grupa bardzo zdyscyplinowanych dzieci. Chętnie uczestniczą w zajęciach dodatkowych. Większość uczniów osiąga wysokie wyniki w nauce. Osiągają wysokie miejsca w konkursach gminnych. W grupie tej są uczniowie posiadający stypendia za wysokie wyniki w nauce, sporcie oraz za osiągnięcia artystyczne. Mimo uczniów zdolnych do naszej szkoły uczęszczają także dzieci z problemami dydaktycznymi. Te problemy są na tyle istotne, że na sprawdzianach po klasie szóstej obniżają średni wynik szkoły.

Wnioski:

Zdecydowanie najniższe wyniki uczniowie uzyskali z matematyki. Nieco wyższy poziom edukacyjny reprezentują z języka ojczystego, zaś najwyższy z języka angielskiego. Stąd też w założeniach edukacyjnych na kolejne lata wymagane jest zwiększenie ilości zajęć z matematyki. Ze względu na niskie wyniki uczniów konieczne jest również zaproponowanie im ciekawszej formy zdobywania wiedzy, wykorzystanie różnorodnych narzędzi dydaktycznych celem zmiany sposobu postrzegania dziedzin nauki powszechnie uznanych za trudne (po uprzednim przygotowaniu nauczycieli).

4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic

W roku szkolnym 2012/2013 jedna osoba (1 chłopiec) był laureatem konkursu na poziomie wojewódzkim z języka angielskiego, zaś 6 osób było laureatami na konkursów na poziomie gminnym: z języka angielskiego – 2 (2 chłopców), z informatyki 2 (2 dziewczynki), oraz z języka polskiego 1 (1 dziewczynka). W roku 2013/2014 było 6 laureatów konkursów na poziomie gminnym (2 dziewczynki i 4 chłopców), w tym z języka angielskiego 3 (1 dziewczynka i 2 chłopców) oraz techniki 3 (1 dziewczynka i 2 chłopców). Natomiast w roku szkolnym 2014/2015 było 3 laureatów konkursu ogólnopolskiego z języka angielskiego (3 chłopców), 3 laureatów konkursu gminnego z języka angielskiego (1 dziewczynka i 2 chłopców oraz 4 laureatów z techniki (2 dziewczynki i 2 chłopców).

Wnioski:

Ze względu na wysokie wyniki z języka angielskiego oraz techniki z jednoczesnym dość dużym wskaźnikiem brakiem laureatów konkursów na poziomie ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym należy rozszerzyć i udoskonalić ofertę szkoły w zakresie zajęć rozwijających oraz lepiej przygotować nauczycieli do pracy z uczniem ze szczególnymi uzdolnieniami, w szczególności w zakresie języka angielskiego oraz informatyki.

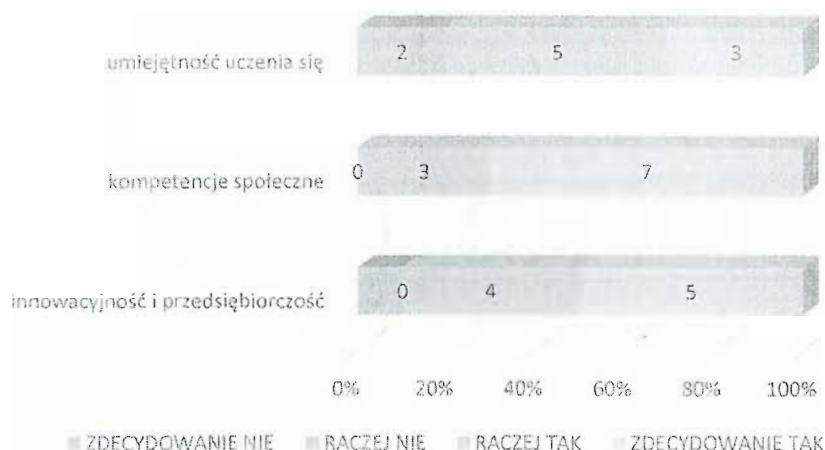
4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych

Ocenę umiejętności i kompetencji nauczycieli w zakresie kształcenia u uczniów i uczennic **kompetencji kluczowych** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Zestawienie odpowiedzi na pytanie: *Czy w trakcie godzin wychowawczych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych*

w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości? przedstawiono na wykresie 5.

Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

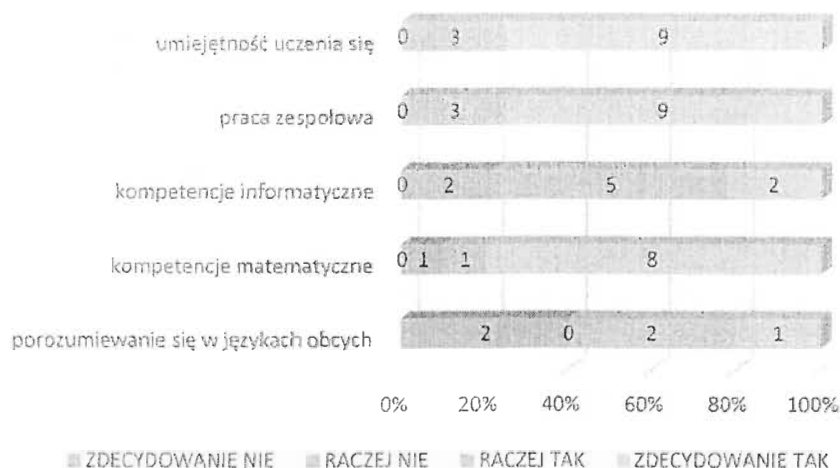

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie godzin wychowawczych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kompetencji społecznych. Drugie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmuje innowacyjność i przedsiębiorczość, zaś trzecie umiejętność uczenia się.

Zestawienie odpowiedzi na analogiczne pytanie: Czy w trakcie zajęć przedmiotowych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości oraz kompetencji matematycznych oraz kompetencji porozumiewania się w językach obcych? przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

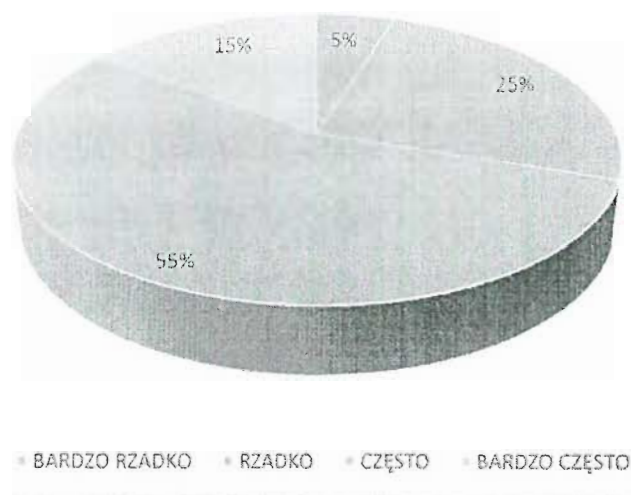
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie zajęć przedmiotowych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i praca zespołowa. Trzecie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmują kompetencje informatyczne.

W przypadku kompetencji matematycznych najczęściej udzielonymi odpowiedziami były raczej tak (8 osób), zaś w przypadku kompetencji porozumiewania się w językach obcych raczej tak oraz zdecydowanie nie (po 2 osoby).

Odpowiedzi udzielone przez nauczycieli zostały zestawione z odpowiedziami udzielonymi przez uczniów i uczennice, które dotyczyły oceny przez tych ostatnich na pytania dotyczące kształcenia kompetencji kluczowych. Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie: *Czy nauczyciele uczą Cię jak najlepiej uczyć się poszczególnych przedmiotów?* przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli

Źródło: Opracowanie własne

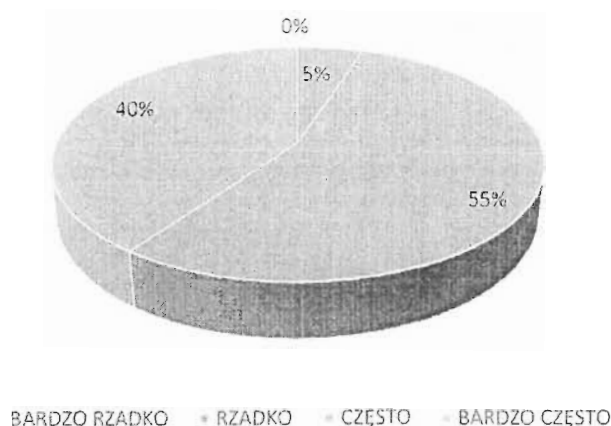
Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *nauczyciele uczą uczniów jak uczyć się przedmiotu*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. angielski oraz j. polski (po 22 osoby) a także matematyka (21 osób). Natomiast do *najrzadziej* wskazywanych należały historia, plastyka oraz muzyka (po 2 osoby).

Ponadto 95% badanych uczniów udzieliło pozytywnej odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, że w trakcie lekcji każdy nauczyciel powinien uczyć dzieci, jak najlepiej uczyć się jego przedmiotu?*

Istotną kwestię stanowiła dla ankietowanych uczniów możliwość pracy w grupach w trakcie zajęć. Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone w grupach?*: 22 (55,00%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 30 (75,00%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ WSPÓŁPRACY I ODPOWIEDZIALNOŚCI**. Żaden uczeń nie wskazał odpowiedzi, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczucie się pracując w grupach?* przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8. Częstość pracy w grupach w trakcie zajęć

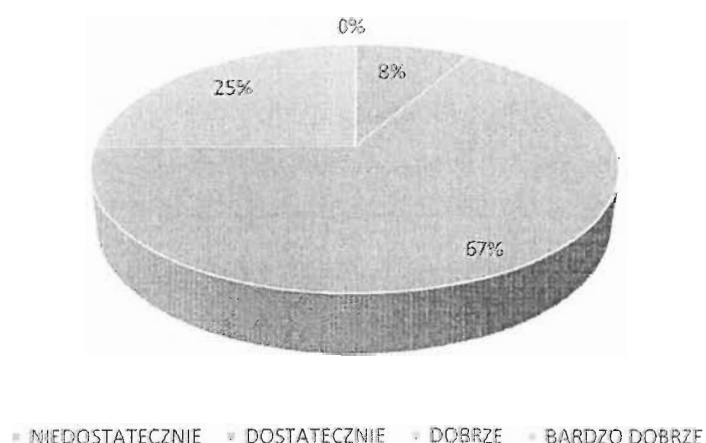
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *pracują w grupach*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. polski (28 osób) oraz przyroda (9 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należała matematyka (2 osoby).

Przeprowadzono również ocenę **kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi TIK** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego?* przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego

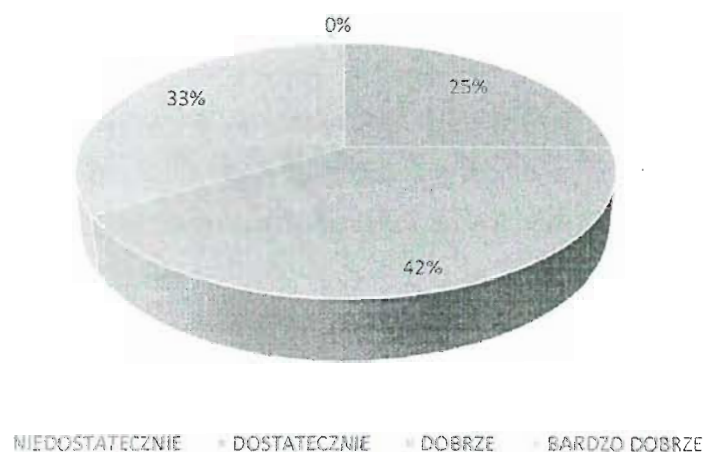

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego jako dobry.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera?* przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera

Źródło: Opracowanie własne

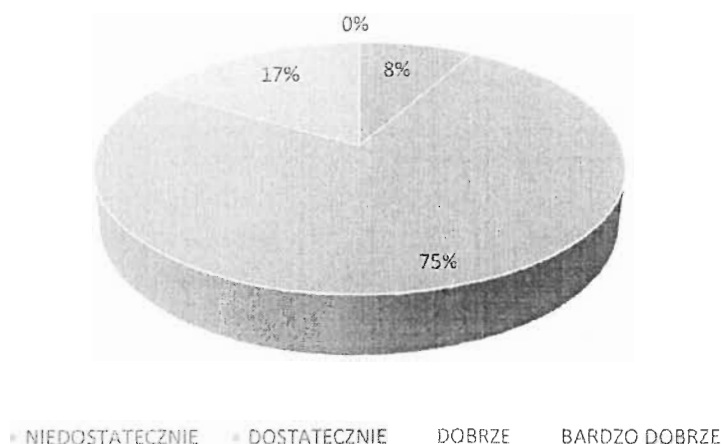
Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera jako dobry.

Ponadto największa frakcja badanych nauczycieli (6 osób, 50,00%) deklaruje, że w trakcie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w bardzo dużym stopniu porusza z uczniami problematykę bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego, zaś po 2 osoby (25,00%) w nieznacznym bądź w ogóle. Jedna osoba porusza wspomnianą tematykę w dużym stopniu.

Dokonano także oceny poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Strukturę odpowiedzi na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?* przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako dobry.

Uprawnienia do nauczania przyrody posiada 1 nauczycielka, która prowadzi wszystkie zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczycielki przyrody przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć metodą eksperymentu	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć metodą eksperymentu (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	K	mgr	mgr inż. rolnictwa	Nauczyciel mianowany	- przyroda -biologia	-	wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

Uprawnienia do nauczania informatyki/technologii informacyjnej ma 1 nauczycielka, która prowadzi wszystkie zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczyciel informatyki/ technologii informacyjnej przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć z informatyki/ technologii informacyjnej	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć z informatyki (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	K	mgr	matematyka	Nauczyciel mianowany	1. Informatyka i technologie informacyjne, 2. Nauczanie techniki w szkole podstawowej i gimnazjum	Szkolenie nauczycieli matematyki w ramach projektu Podkarpackie Szkolenie Informaty- czno- Metodyczne.	wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016

W bieżącym roku szkolnym realizowane są następujące zajęcia wyrównawcze:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć: Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki
 Uczestnicy: uczniowie kl. 4-6
 Wymiar godzin na tydzień: 2 godziny w tygodniu
 Osoba prowadząca: mgr Magdalena Bereziewicz

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć:	Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze
Uczestnicy:	uczniowie kl. 4-6
Wymiar godzin na tydzień:	1 godzina w tygodniu
Osoba prowadząca:	mgr Czesława Zarych

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć:	Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze w klasach 1-3
Uczestnicy:	uczniowie kl. 1-3
Wymiar godzin na tydzień:	po 1 godzinie w tygodniu w każdej klasie
Osoba prowadząca:	mgr Beata Ostrowska, mgr Beata Sondej, mgr Bożena Kocur

Prowadzone są również następujące zajęcia rozwijające:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć:	Kółko matematyczne dla uczniów zdolnych
Uczestnicy:	uczniowie kl. 4-6
Wymiar godzin na tydzień:	1 godzina w tygodniu
Osoba prowadząca:	mgr Magdalena Bereziewicz

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć:	Kółko języka angielskiego
Uczestnicy:	kl. 5-6
Wymiar godzin na tydzień:	1 godzina w tygodniu
Osoba prowadząca:	mgr Alina Kulczycka

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć:	Zajęcia artystyczne
Uczestnicy:	uczniowie kl. 1-3
Wymiar godzin na tydzień:	1 godzina w tygodniu
Osoba prowadząca:	mgr Beata Ostrowska

4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych

Uzupełnieniem analizy jakości kształcenia są wyniki i rekomendacje z prowadzonych badań w Szkole badań ewaluacyjnych. Poniżej zestawiono podstawowe informacje dotyczące prowadzonej w Szkole ewaluacji zewnętrznej oraz wewnętrznej w ciągu ostatnich 3 lat.

1. Wyniki ewaluacji zewnętrznej:

- ✓ data przeprowadzenia: wrzesień 2014-maj 2015
- ✓ zakres: Ewaluacja problemowa:

A. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Wyniki: Szkoła spełnia wymaganie na poziomie podstawowym i podejmuje działania z poziomu wysokiego.

Obszary badania:

1. W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.
3. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

B. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

Wyniki: Szkoła spełnia wymaganie na poziomie podstawowym i podejmuje działania z poziomu wysokiego.

C. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Wyniki: Nauczyciele analizują wyniki sprawdzianu po klasie szóstej oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej, na podstawie których wyciągają wnioski i podejmują adekwatne działania. Szkoła wykorzystuje wyniki monitorowania podejmowanych działań do ich modyfikowania pod kątem potrzeb uczniów. Prowadzone badania wewnętrzne służą doskonaleniu pracy dydaktycznej i wychowawczej.

✓ instytucja, która przeprowadzała ewaluację: **Kuratorium Oświat w Rzeszowie**

2. Wyniki ewaluacji wewnętrznej:

- ✓ data przeprowadzenia: *listopad 2014 – maj 2015*
- ✓ zakres: *Efektywność wspomagania rozwoju uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji, Realizacja podstawy programowej w zakresie celów ogólnych, umiejętności i wiedzy przedmiotowej, zalecanych warunków i sposobów realizacji, Ocena efektywności pracy zespołów nauczycielskich,*
- ✓ osoby, które przeprowadzały ewaluację: *Magdalena Bereziewicz, Bożena Szalony, Alina Kulczycka, Czesława Zarych, Beata Ostrowska, Celina Pięta, Bożena Kocur,*
- ✓ wnioski/uwagi/rekomendacje:
 - należy zwiększyć intensywność pomocy niektórym uczniom, mającym trudności w nauce;
 - ukierunkować działania na indywidualne podejście do ucznia;

- o wzmocnić współpracę szkoły z rodzicami, bardziej angażować ich w życie szkoły;
- o wzmocnić motywację uczniów, do pełnego wykorzystania swoich możliwości;
- o włączyć rodziców do współpracy w rozwoju i edukacji dziecka;
- o pracować nad komunikacją pomiędzy szkołą a rodzicami;
- o w celu większego uatrakcyjnienia i podnoszenia jakości pracy szkoły urozmaicić i indywidualizować pracę z uczniem poprzez stosowanie większej ilości metod aktywizujących, dostosowanych do potrzeb każdego ucznia;
- o utrzymać dobry poziom działań służących wyrównywaniu szans edukacyjnych;
- o zadbać o dalszą dobrą współpracę z instytucjami zewnętrznymi i środowiskiem lokalnym.

4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcanie nauczycieli

Analizy zapotrzebowania nauczycieli na dodatkowe wsparcie dokonano w następujących obszarach:

- 1) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),
- 2) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych,
- 3) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- 4) przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie poszczególnych kompetencji wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności pracy zespołowej – 10, w tym 10 kobiet,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów innowacyjności i przedsiębiorczości – 6, w tym 5 kobiet i 1 mężczyzna
- ✓ w zakresie samorządności – 1 osoba, w tym 1 kobieta.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu?* Ankietowana nauczycielka wykazała zainteresowanie taką formą wsparcia poprzez uczestnictwo m.in. w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem kompetencji cyfrowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej?* Spośród 8 badanych 1 osoba wykazała brak zainteresowania. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie obsługi sprzętu i urządzeń – 8, w tym 7 kobiet,
- ✓ w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni – 6, w tym 6 kobiet,
- ✓ w zakresie wykorzystania TIK w nauczaniu przedmiotu(ów) – 8, w tym 8 kobiet.

Ad. 4) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?* Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynosi odpowiednio:

- ✓ praca z uczniem młodszym – 1 osoba,
- ✓ praca z uczniem mającym problemy z matematyki – 1 osoba,
- ✓ praca z uczniem z starszym (klasy IV-VI) – 1 osoba.

4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne

Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie przeprowadzona została w następujących obszarach¹²:

- 1) zajęcia wyrównawcze,
- 2) zajęcia rozwijające.

Zbadano również zainteresowanie rodziców uczniów realizacją dodatkowego wsparcia w powyższych obszarach, jak również w obszarze:

- 3) nabywania przekrojowych kompetencji społecznych.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci nadrobić zaległości?* Spośród 40 badanych 10 osób wykazało brak zainteresowania uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę

¹² Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów klas IV i V w roku szkolnym 2015/2016

uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach wyrównawczych w ramach poszczególnych przedmiotów zaprezentowano w tabeli 15.

Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	10	5	15
2.	język angielski	8	5	13
3.	przyroda	7	9	16
4.	informatyka	3	2	5
5.	język polski	7	4	11
6.	historia	15	5	20

Źródło: Opracowanie własne

Odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku nadrobić zaległości?* Spośród 50 badanych 11 osób wykazało brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach wyrównawczych zaprezentowano w tabeli 16.

Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba
1.	matematyka	27
2.	język angielski	27
3.	przyroda	11
4.	informatyka	9
5.	język polski	14
6.	historia	14

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć wyrównawczych poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 39 (100,00%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci zwiększyć wiedzę i umiejętności*

w różnych dziedzinach? Spośród 40 badanych osób 35 wykazało zainteresowanie uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	8	4	12
2.	język angielski	5	4	9
3.	informatyka – Internet	9	11	20
4.	informatyka – programowanie	8	12	20
5.	szachy	4	5	9
6.	eksperymenty przyrodnicze	12	6	18
6.	gry symulacyjne	6	10	16

Źródło: Opracowanie własne

Także i w tym przypadku, odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 50 badanych 2 osoby wykazało brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 18.

Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba
1.	matematyka	33
2.	język angielski	27
3.	informatyka – Internet	16
4.	informatyka – programowanie	34
5.	szachy	12
6.	eksperymenty przyrodnicze	22
6.	gry symulacyjne	19

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć rozwijających poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 46 (95,83%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o dwa pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dla rodziców: *Czy chciał(a) Pan(i), aby Pan(i) dziecko poznać swoje mocne i słabe strony oraz własne predyspozycje zawodowe poprzez doradztwo i warsztaty?* oraz *Czy deklaruje Pan(i), że będzie Pan(i) wspierać Szkołę w procesie rekrutacji i realizacji zajęć poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w doradztwie i warsztatach?*

Spośród wszystkich badanych rodziców, pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie udzieliło 45 (92,00%). Natomiast odpowiedzi pozytywnej na ostatnie z pytań udzieliło 46 osób, tj. 100,00% rodziców, którzy pozytywnie odpowiedzieli na poprzednie pytanie.

4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na wskazanie kluczowych problemów, z jakimi boryka się Szkoła. Należą do nich:

- niski poziom kompetencji kluczowych u uczniów i uczennic,
- niski poziom wyników nauczania w szczególności z matematyki i przyrody,
- niezadowalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania metody eksperymentu,
- niezadowalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK,
- niedoposażone pracownie/przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu.

Przyczyn wskazanych wyżej problemów należy upatrywać w:

- niedostosowaniu programów i mało skutecznych metodach nauczania,
- niezadowalającym poziomem wykorzystania narzędzi TIK przez nauczycieli,
- braku nowoczesnych pomocy dydaktycznych,
- braku dostatecznej motywacji do uczenia się i brak perspektyw zatrudnienia w przyszłości (uczniowie powielają schematy rodziców),
- niewystarczającej liczbie zajęć dodatkowych, w tym kół zainteresowań oferowanych przez Szkołę ze względu na skoncentrowanie się na uczniach i uczennicach mających trudności w nauce,
- niezadowalającym poziomem i efektywności współpracy ze szkołami podstawowymi (zarówno na terenie gminy jak i poza nią) w obszarach problemowych.

Celem wyrównania poziomu edukacyjnego uczniów i uczennic należy w pierwszej kolejności wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy zależne od problemów związanych z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej jak i braków edukacyjnych. Szczególnie istotna wydaje się w tym obszarze realizacja zajęć wyrównawczych z matematyki oraz języka angielskiego począwszy od I etapu edukacyjnego (np. od klasy II) przy jednoczesnym zakupie niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych. Oferta zajęć wyrównawczych powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć wyrównawczych.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji i podjęcia zatrudnienia. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, twórczego rozwiązywania problemów, wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce, celem podniesienia kompetencji uczniów z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych. Niezbędne w tym celu jest również wprowadzenie zajęć technologicznych do Szkoły, w szczególności nauki podstaw programowania (i to począwszy od I etapu edukacyjnego). Oferta zajęć rozwijających powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć rozwijających.

Kluczowa jest również forma prowadzenia zajęć – powinny mieć one charakter praktyczny; uczeń powinien tworzyć własne modele, konstrukcje, projekty a także wykonywać doświadczenia oraz eksperymenty. Stąd też należy wykorzystać różne metody dydaktyczne, zarówno w trakcie zajęć realizowanych w ramach podstawy programowej jak i zajęć pozalekcyjnych. W szczególności należy zwrócić uwagę na kształcenie uczniów z wykorzystaniem metody eksperymentu, gier i zabaw dydaktycznych, metod pracy w grupie, przy szerokim wykorzystaniu TIK. W tym miejscu należy zwrócić uwagę uczniów i uczennic na kwestie związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem w sieci.

Zajęcia powinny być realizowane zarówno w formie tradycyjnej, jak również w innych formach, np. w formie projektów edukacyjnych, warsztatów weekendowych, obozów naukowych, wyjazdów edukacyjnych. Powinny zostać uzupełnione, w miarę możliwości, konkursami, pokazami, itp.

Wsparcia wymagają uczniowie i uczennice ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Rekomendowane powyżej wsparcie dla uczniów i uczennic powinno iść w parze z rozwojem dydaktycznym kadry, w szczególności w „nowych” obszarach, w których Szkoła będzie chciała wspierać uczniów i uczennice. Wskazane jest zatem doksztalcenie nauczycieli w następujących obszarach:

- ✓ wykorzystanie narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć przedmiotowych,

- ✓ kształcenie właściwych postaw wśród uczniów i uczennic dotyczących: pracy w grupie, kreatywności oraz innowacyjności,
 - ✓ nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczycielka przyrody),
 - ✓ praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.
- Zakres wsparcia dla nauczycieli powinien być zbieżny ze zdiagnozowanymi problemami, brakami, lukami kompetencyjnymi oraz potrzebami Szkoły w tym zakresie.

Wsparcie dla nauczycieli nie powinno ograniczyć się jedynie do realizacji szkoleń/warsztatów. Celowym wydaje się podjęcie działań zmierzających do stworzenia tematycznych sieci współpracy i samokształcenia, które objęłyby nauczycieli szkół podstawowych funkcjonujących w najbliższym środowisku, którzy w swojej pracy napotykają na podobne problemy. Współpraca taka da możliwość wspólnego rozwiązywania problemów, dzielenia się doświadczeniem, przekazania i pozyskania gotowych rozwiązań, wspólnego przygotowania, wdrożenia i ewaluacji rozwiązań i materiałów dydaktycznych.

Wspólna realizacja działań edukacyjnych będzie także korzystna z punktu widzenia rozwoju uczniów, gdyż stworzy im możliwość uczestnictwa we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, pozytywnej rywalizacji oraz twórczego rozwiązywania problemów.

Dodatkowym atutem powyższego rozwiązania będzie możliwość uzyskania jak najwyższej jakości wsparcia oraz osiągnięcia jak najwyższej efektywności wydatkowanych środków.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr Piotr Wanat

Spis tabel

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu	10
Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat	12
Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej.....	14
Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK.....	16
Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów....	18
Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK	19
Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie	19
Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	21
Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	23
Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015	23
Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015	25
Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015	26
Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody.....	33
Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej...	34
Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych	40
Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych	40
Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających.....	41
Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających	41

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali...	5
Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego.....	5
Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego.....	9
Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają.....	10
Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych.....	28
Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych.....	29
Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli	30
Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć	31
Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego.....	31
Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera.....	32
Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.....	33

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr Piotr Wawat